The Next World and End of Days

The encounter of May 31st was held in relatively small group, since the previous encounter was cancelled due to problem in the issuing of entry permits. We met near Damascus Gate with 4 Israelis and 3 Palestinians.

We dedicated the encounter to discussing the next world and the end of days in Judaism and Islam. The Muslims stared in describing the next world – where does human go to after death and how will the world run in the end of days. Then they tried to explain what motivates religion to talk about the next world, and why is it so important for man to know about life after death. At this stage a fundamental discussion arose about the relations between what religion says and a person's personal thoughts. Not all present identified with the perception as presented, and some wanted to stress that the main thing is to be good in this world and less where the person goes after death.

Later on the Jews presented the world view ad manifested in the perception of Maimonides. We talked about the essential sanctity that exists in this world and the subordination of the next world to this sanctity. The next world is merely the preservation of the achievements of the person in this world. At this point the famous Mishna was mentioned – "today to perform them and tomorrow to receive their payment". This world is a world of action and the human is commanded to work for it. Also the words of Antigonos of Sokho were mentioned – "don't be as servants who serve their master for the reward but be as servants who serve their master not for the reward". The commandments have to be observed not in order to gain the next world but because they are the right deeds to do.

During the conversation we discovered some points of overlap between the religions but also many points that are different.

Reported: Ohad

עולם הבא ואחרית הימים

את פגישתנו האחרונה קיימנו בפורום מצומצם, זאת לאחר שהפגישה שקדמה לה בוטלה עקב בעיות במתן אישורי כניסה. הפגישה התקיימה ב- 31/5, סמוך לשער שכם ונכחו בה ארבעה ישראלים ושלשה פלשתינאים.

את הפגישה הקדשנו לדיון על עולם הבא ואחרית הימים ביהדות ובאסלם. הפלשתינאים פתחו בתיאור של העולם הבא כפי שמתואר בעולם – לאן הולך האדם אחר מותו וכיצד עתיד להתנהל העולם באחרית הימים. לאחר מכן הם ניסו לבאר מה מניע את הדת לדבר על עולם הבא, ומדוע כה חשוב לאדם לדעת על החיים שלאחר המוות. בשלב זה עלה דיון עקרוני על היחס בין מה שהדת אומרת לבין המחשבות האישיות של האדם. לא כל הנוכחים הזדהו לחלוטין עם תפיסת העולם כפי שהוצגה, והיו שביקשו להדגיש שהעיקר הוא להיות טוב בעולם הזה ופחות לאן הולך האדם אחר המוות.

מאוחר יותר הציגו הישראלים את תפיסת העולם כפי שהיא באה לידי ביטוי בתפיסת רבי משה בן מיימון (הרמב״ם). הדיבור נסב סביב הקדושה המהותית שקיימת בעולם הזה והכפיפות של העולם הבא לקדושה זו. העולם הבא אינו אלא שימור של ההשגים של האדם בעולם הזה. בשלב זה הוזכרה המשנה הידועה – ״היום לעשותם ומחר לקבל שכרם״. העולם הזה הוא עולם של עשייה ומצווה על האדם לעבוד למענו. כמו כן הוזכרו דבריו של אנטיגונוס איש סוכו – ״אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא

הוו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס״. את המצוות יש לקיים לא על מנת לזכות לעולם הבא אלא משום שהם המעשים הנכונים לעשות.

במהלך הדיון גילנו מספר נקודות השקה בין הדתות, אך גם לא מעט דברים שונים.

אהד.

تلخيص لقاء

أقمنا لقاؤنا الأخير بشكل منتدى مصغر ، وذلك بعد أن تم إلغاء الجلسة السابقة بسبب مشاكل في توفير أوراق الاعتماد ، حيث عقد الاجتماع في 13/05/31 بالقرب من باب العامود وحضره أربعة إسرائيليين وثلاثة فلسطينيين.

خصص الاجتماع لمناقشة موضوع العالم الآخر في اليهودية والإسلام. بدأ الفلسطينيون وصف الآخرة كما هو موضح في الاسلام - أين يذهب الانسان بعد الموت وكيف ستجري العالم في نهاية الأيام. ثم حاولوا أن يشرحوا ما يدفع الدين للنقاش حول الدنيا الآخرة ، والسبب في أنه من المهم جدا للإنسان أن يعرف عن الحياة بعد الموت. ثم تم مناقشة العلاقة الأساسية بين ما يقول الدين وبين الأفكار الشخصية للناس. لم يتمكن الجميع من تصور العالم كما ذكر وكان هدفهم أن يكون الانسان جيدا في هذا العالم ولا يهم أين سيذهب في الدنيا الآخرة بعد الموت.

في وقت لاحق عبروا الإسرائيليون عن العالم الاخر كما عبر عنها في مفهوم الحاخام (موسى بن ميمون). دار الحديث حول تبعية الموضوعية المقدسة في هذه الدنيا والآخرة من هذا القديس. الأخرة هو مجرد الحفاظ على إنجازات الشخص في هذا العالم. عند هذه النقطة ذكروا الجملة المأثورة " اليوم سيعملون وغدا سيؤجرون". هذا العالم هو عالم العمل وفعل الخير من أجل الشخص نفسه. كما ذكر على لسان أنتيغونوس رجل السوكو — لا تكونوا كعبيد الحاخام الذين يعملون من أجل الحصول على الجائزة ولكن كونوا كالعبيد الذين يعملون من أجل أنفسهم. هذه الوصايا يجب فعلها ليس من أجل العالم القادم ولكن من لأن هذه الأفعال الصحيحة.

وخلال المناقشة، اكتشفنا عددا من نقاط الاتصال بين الأديان، ولكن أيضا عدد غير قليل من الأشياء المختلفة. تفقنا على أن الاجتماع المقبل 28/6 وأنه سيتعامل مع موضوع الزواج والأطفال.

أوهاد